

AKTUALITY

INTERNETOVÝ ZPRAVODAJ

SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO

PRAHA – BRNO – OLMOUC

č. 6/2019/2

10. ročník

17. června 2019

Čtvrtý ročník pražských rozhovorů o vztahu církví a státu úspěšně ukončen

V předcházejících Aktualitách avizovaná mezinárodní konference, organizovaná Společností pro církevní právo a Právnickou fakultou Univerzity Karlovy, se v Praze uskutečnila ve dnech 13. až 15. června 2019 pod názvem *Fourth Prague Dialogues on Church and State Relations: Spiritual Care in Public Institutions*. Námětem příspěvků jedenácti pozvaných zahraničních i českých zástupců vědy konfesního práva bylo právní zajištění *kategoriální pastorage a služby přítomnosti*, poskytovaných náboženskými společenstvími prostřednictvím specializovaných kaplanů a jejich spolupracovníků, a to ve prospěch armády, vězeňství, zdravotnictví, školství, policejních a hasičských sborů, obětí trestných činů, terorismu a přírodních katastrof.

V prvních dvou dnech konference přednesli své příspěvky prof. Gerhard Robbers (Trevír), prof. Mark Hill QC (Londýn), prof. Adrian Loretan (Lucern), prof. Francis Messner (Štrasburk), doc. Damián Němec (Olomouc), prof. Balázs Schanda (Budapešť), prof. Piotr Stanisz (Lublin), dr. Martin Šabo (Trnava), prof. Wolfgang Wieshaider (Vídeň a Praha), doc. Zábaj Horák (Praha). Konferenci svým příspěvkem uvedl prof. Jiří Rajmund Tretera (Praha). Se zvláštním příspěvkem na konci druhého dne konference vystoupil major Jiří Ignác Laňka, jáhen a vedoucí výcvikového oddělení Útvaru rychlého nasazení Policie ČR za spolupráce generálního sekretáře Ekumenické rady církví v ČR ThDr. Petra Jana Vinše, kteří podali zprávu o nejnovějším vývoji v oblasti policejní duchovní péče.

Pozvání přijal větší počet zástupců českých univerzit i pracovníků duchovní péče ve veřejných institucích. Připojilo se jedenáct členů Společnosti pro církevní právo z řad studentů magisterského i doktorského studia pražské právnické fakulty, kteří významným způsobem přispěli ke zdárné organizaci konference. Česká křesťanská akademie, která se mimořádným způsobem angažuje ve věci kategoriální pastorage, vyslala na konferenci svého

viceprezidenta, prof. Pavla Hoška z Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Z brněnské právnické fakulty se zúčastnili dr. Michal Lamparter a dr. Jaroslav Benák. Počet účastníků dosáhl 44 osob.

Jednání proběhlo ve čtvrtek a v pátek ve čtyřech blocích, kterým předsedali doc. Zábój Horák, prof. Piotr Stanis, prof. Wolfgang Wieshaider a prof. Francis Messner, vesměs ve slavnostním sále č. 38 v přízemí právnické fakulty. O pohoštění účastníků během jednání se starala cateringová služba Kolejí a menz Univerzity Karlovy.

V pátek večer se konala komentovaná prohlídka Karolina, v sobotu byla uspořádána pro zahraniční účastníky prohlídka Pražského hradu a výlet parníkem po Vltavě.

Prof. Piotr Stanis přednáší na mezinárodní konferenci Fourth Prague Dialogues on Church and State Relations. Na snímku zleva doprava: doc. Zábój Horák, prof. Mark Hill QC, prof. Balázs Schanda a dr. Martin Šabo.

Foto Antonín Krč

Pozvánka na brněnskou konferenci *Náboženství a ozbrojené síly*

25. ročník mezinárodní vědecké konference *Církev a stát* na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně se letos uskuteční 5. září 2019. Stejně jako v předchozích letech, i v tomto roce je konference organizována katedrou ústavního práva a politologie této fakulty ve spolupráci se Společností pro církevní právo.

Konference se zaměří na ústavněprávní, konfesněprávní i soukromoprávní otázky spojené se vztahem náboženství a bezpečnostních sborů (mezi něž vedle armády či policie patří například i hasiči). Od konference očekáváme jak zhodnocení stávajícího právního

stavu, tak úvahy de lege ferenda.

Příhlášky účastníků bez aktivního vystoupení je nutno podat prostřednictvím Konferenčního systému Právnické fakulty Masarykovy univerzity, a to do soboty 31. srpna 2019. Zájemci o aktivní vystoupení se přihlásí prostřednictvím konferenčního systému do 31. srpna 2019, kdy je nutno vložit název zamýšleného příspěvku. Z konference bude zpracován recenzovaný sborník příspěvků.

Sborníky z konferencí z let 2013–2018 naleznete na [internetových stránkách Společnosti pro církevní právo](#).

Zpráva o konání 10. justičního semináře v Hradci Králové

Metropolitní církevní soud Arcidiecéze pražské ve spolupráci s Diecézním církevním soudem královéhradecké diecéze uspořádal tradičně o svatodušním pondělí dne 10. června 2019 v Hradci Králové jubilejní 10. justiční seminář* z kanonického práva pro pracovníky církevních soudů české a moravské církevní provincie.

Seminář byl zahájen votivní bohoslužbou k Duchu svatému v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí. Přítomní při ní prosili o jeho dary při soudním rozhodování. Předsedal jí emeritní generální vikář královéhradecké diecéze a soudce tamního soudu Mons. Mgr. Josef Socha, koncelebrovali soudní vikáři české církevní provincie Ignác Antonín Hrdina (Praha), Mons. Josef Růt (Hradec Králové) a Michal Podzimek (Litoměřice), jakož i další kněží – členové církevních soudů v Čechách.

Vlastní jednání se konalo v budově Nového Adalbertina na Velkém náměstí. Dopolední část semináře moderoval prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc., O.Praem., dosavadní soudní vikář Arcidiecéze pražské, který se v této funkci zároveň s účastníky semináře rozloučil.

První přednášku pro účastníky měla soudkyně plzeňského církevního soudu a přednášející kanonického práva na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni Mgr. Martina Vintrová, J.C.D., O.V. na dnes (bohužel) aktuální téma *Specifické problémy předběžného kanonického šetření v případech sexuálního zneužívání nezletilých*. V přednášce vymezila pojem zneužití, pojednala o jeho následcích (fyzických, psychických, morálních), o presumpci nevinny podezřelého a o presumpci stavu oběti, poukázala na nejčastější chyby v kanonickém procesu a dotkla se subjektů oběti a pachatele, jakož i věrohodnosti jejich výpovědí.

*Prof. Ignác Antonín Hrdina vede
justiční seminář v Hradci Králové.*

* A také patrně poslední. Toho dne večer totiž vzkázal královéhradecký biskup Jan Vokál po kanceléři kurie pražskému soudnímu vikáři, že si nepřeje, aby v Hradci Králové byly propříště tyto semináře konány.

Druhou dopolední přednášku na téma *In favorem restitutionis – teorie a praxe* pronesl soudce pražského Metropolitního církevního soudu a notář pro záležitosti kněží PaedDr. JCLic. Mgr. Bartoloměj Marián Čačík, O.Praem. Poukázal na to, jak se ústavní soud, nejvyšší strážce zákonnosti a ústavnosti, ve své judikatuře stále více odchyluje nejen od principu zakotveného v církevním restitučním zákoně, že totiž při vydávání majetku, který je předmětem restitucí, je třeba vykládat příslušná ustanovení ve prospěch restituenta, nýbrž i od své vlastní dosavadní judikatury, např. že „účel a smysl právních předpisů není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy také přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy“ (114/2005 USn).

Odpolední (diskusní) část semináře moderoval nově jmenovaný soudní vikář Arcidiecéze pražské (s účinností od 1. 7. 2019), dosavadní první viceoficiál JCLic. Mgr. Ondřej Pávek.

Zpráva o jmenování soudců Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské

Vzhledem k tomu, že většině soudců Metropolitního církevního soudu v Praze k 30. 6. 2019 končí pětiletý mandát, jmenoval arcibiskup pražský a primas český, moderátor církevního soudu kardinál Dominik Duka OP s účinností od 1. 7. 2019 soudce k tomuto soudu na další pětileté období.

K předání jmenovacích dekretů došlo dne 4. června 2019 při votivní mši k Duchu svatému ve Svatováclavské kapli pražské katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Poté nově jmenovaný soudní vikář složil vyznání víry a všichni přítomní soudci předepsanou přísahu o věrném výkonu svého úřadu.

Po tomto jmenování je složení Metropolitního církevního soudu následující:

soudní vikář a předseda metropolitního soudu

- JCLic. Mgr. Ondřej Pávek

místopředsedové metropolitního soudu

- prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc., O.Praem.
(1. místopředseda)
- Mgr. Václav Pícha, JC.D. (2. místopředseda, diecéze České Budějovice)

soudci

- JCLic. Mgr. Stanislav Brožka (diecéze České Budějovice)
- PhDr. JCLic. Mgr. Radim Cigánek
- PaedDr. JCLic. Mgr. Bartoloměj Marián Čačík, O.Praem.
- doc. JCLic. Mgr. Jiří Dvořáček, ICODr.
- Mgr. Vojtěch Kunčar, JC.D.
- Mgr. Jan Löffelmann, JC.D. (diecéze České Budějovice)

- doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., J.C.D., Th.D.
- JCLic. Mgr. Miloš Szabo, Th.D.

ochránce spravedlnosti

- doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., J.C.D., Th.D.

obhájci svazku

- JCLic. Mgr. Zoltán Balga
- JCLic. Mgr. Lucie Moravcová
- JCLic. Mgr. Eva Vybíralová, Ph.D.

notáři

- MUDr. Eva Vernerová (současně moderátorka soudní kanceláře)
- PaedDr. JCLic. Mgr. Bartoloměj Marián Čáčík, O.Praem. (pro záležitosti kněží)
- RNDr. Michaela Grecová

advokáti

- JUDr. Alexandra Bejvančická
- JCLic. Mgr. Stanislav Brožka (diecéze České Budějovice)
- Mgr. Jiří Čepl, O.Melit
- JCLic. Mgr. Rudolf Hušek (diecéze České Budějovice)
- JUDr. Ing. Marie Kolářová, Th.D.
- JCLic. Mgr. Lucie Moravcová
- Mgr. Petr Obdržálek
- Mgr. Jaromír Odrobiňák
- PhDr. Maria Mlada Ondrášová
- JCLic. Mgr. Štěpán Šťastník
- Mgr. Pavel Trefný
- Mgr. Richard Urfus
- Mgr. Petr Váňa, dipl.techn.
- JCLic. Mgr. Eva Vybíralová, Ph.D.

soudní znalci

- MUDr. Ludmila Bartůšková
- prof. PhDr. Jindřich Kabát
- Mgr. et Mgr. Veritas Marie Holíková, SCB

Projev soudního vikáře prof. Ignáce Antonína Hrdiny

Odstupující soudní vikář prof. Ignác Antonín Hrdina se s členy metropolitního soudu rozloučil slovy, uveřejněnými v aktech kurie Arcidiecéze pražské č. 6/2019 (čj. A/2019/6322, s. 3).

Koncem června roku 2019 doběhnou mandáty většině soudců Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské (včetně soudního vikáře a jeho zástupce). Kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu jsem poprosil moderátora soudu, Jeho Eminenci pana kardinála Dominika Duku OP, arcibiskupa pražského, aby na příští pětileté funkční období jmenoval soudním vikářem jiného ze soudců. Ten byl tak laskav a mé prosbě vyhověl, takže mně teď nastává milá povinnost poděkovat všem, kteří se mnou na činnosti Metropolitního církevního soudu za uplynulých deset let spolupracovali.

Na prvním místě tedy děkuji panu kardinálovi, že si při své sotva představitelné vytíženosti na nás vždycky udělal čas, aby spolu s námi slavil eucharistickou obět' (bývalo to k naší radosti pravidelně v samém srdci arcidiecéze – v kapli sv. Václava v pražské katedrále) a povzbudil nás svým pastýřským slovem. Vždycky jsme cítili jeho podporu a jsme mu za ni vděční.

Děkuji kolegům soudcům, že při svém nemalém vytížení v pastoraci si vždycky našli čas na všechno, co práce soudce obnáší – není toho málo. Obhájcům/obhájkyním manželského svazku pak za to, že (jak jim to zákon ukládá) rozumně argumentovali ve prospěch platnosti manželství, které se těší přízni práva, a nejednou tak poskytovali soudcům vodítko pro spravedlivé rozhodnutí.

Milým notářkám vděčím za spolehlivý výkon povolání, starého jako justice sama, a v neposlední řadě za vytváření vynikající atmosféry u soudu, kterou by nám leckde mohli závidět. Moderátorce soudní kanceláře navíc za precizní vedení kompletní soudní agendy, bez něhož by řádná činnost soudu nebyla možná. Advokátům/advokátkám církevního soudu děkuji za to, že hájili oprávněné zájmy svých klientů lege artis; často to významně urychlovalo průběh soudního řízení. Soudním znalcům/znalkyním pak vděčím za jejich odborné znalecké posudky, bez nichž se v manželských záležitostech činnost soudu dnes ve většině případů neobejde.

Svou práci jste vykonávali mnohdy jen za symbolickou odměnu, zcela nesrovnatelnou s platy ve světské justici, a to vedle množství další práce ať v pastoraci nebo jinde, jen abyste pomáhali na svět spravedlnosti. Chci vás ujistit, že jsem si toho vždycky velmi vážil a často na vás pamatoval u Kristova oltáře. Ale ona je ještě jiná, lepší odměna: „Kdo přijímá spravedlivého“ (my bychom mohli říct: kdo se ujímá spravedlivého a jeho nároku), „dostane odplatu spravedlivého“ (Mt 10, 41). A tu vám ze srdce přeji – už tady, na zemi, a jednou v míře vrchovaté v Ježíšově království spravedlnosti, lásky a pokoje.

Váš Ignác Hrdina O.Praem., do 30. 6. 2019 soudní vikář

Votivní mše svatá slavená ve Svatováclavské kapli pražské katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha 4. června 2019 u příležitosti předání jmenovacích dekretů novým členům Metropolitního soudu.

Z nové literatury

Studia theologica, Univerzita Palackého v Olomouci, Cyrilometodějská teologická fakulta, Olomouc, ISSN 1212-8570,

č. 1/2018,

č. 2/2018,

z obsahu:

VOTAVOVÁ, Petra, ŠMÍD, Marek, *Dlouhá cesta k Lateránským smlouvám: Diplomatické styky Svatého stolce a Itálie od nástupu fašizmu k moci do uzavření Lateránských dohod*, s. 185–208,

č. 3/2018,

z obsahu:

TICHÝ, Ladislav, *Kniha Izaiáš v Prvním listu Korint'anům*, s. 15–24,

SŁOWIKOWSKA, Anna, *Služba lektora ve všeobecném zákonodárství latinské církve*, s. 99–116,

KOBLÍŽEK, Jan, *Joseph Vialatoux o legitimitě politické moci a rezistence: Suareziánská schémata ve francouzském sociálním katolicismu*, s. 169–192,

č. 4/2018,

z obsahu:

MAREČEK, Petr, *Recepce Jakubova listu v dějinách církve*, s. 1–20,

VOLEK, Peter, *Chápanie identity ľudskej osoby na podklade súčasných interpretov Tomáša Akvinského*, s. 199–218.

Periodikum Aktuality – Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3. Redakční rada: P. prof. Jíří Rajmund Tretera OP, doc. Zboj Horák, Mgr. Jan Beránek. Výkonný redaktor: Mgr. Tereza Hrazdírová Rottová. Úprava fotografií: Antonín a Filip Krčovi. E-mail: spcp@prf.cuni.cz. ISSN 2336-5595.